

**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Előzetes Integrált Területi Program
1.0 változat
2021 – 2027**

Készítette:
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Önkormányzati Hivatal

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ELŐZETES INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI Előzetes Integrált Területi Program 2021-2027

Cím	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változat 2021-2027
Verzió	1.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 33/2021. (VI.30.) számú határozata 2021. június 30.
Kormánydöntés határozatszáma / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	[határozat száma és megnevezése / IH jóváhagyó levél iktatószáma] [határozat megjelenésének / kiértésítés dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Jász-Nagykun-Szolnok megye teljes területe

ITP felelős szervezet:	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Páldi Tamás Attila irodavezető Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal Térségfejlesztési és Külügyi Iroda E-mail: palditamas@jnszm.hu ; tfi@jnszm.hu Telefon: 56-795-788 <i>Lakatos István⁺ irodavezető megalapozó iránymutatásai alapján készült</i>
ITP felelős szervezet címe:	5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

Szolnok, 2021. június 30.

Tartalom

0. VERZIÓKÖVETÉS.....	4
1. AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM (ITP 2021-2027) VISZONYA A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM CÉLJAIHOZ	6
2. A MEGYE KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA	14
3. A MEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA	17
4. AZ ITP 2021-2027 FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEINEK KIJELELÉSE – A MEGYEI FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓDOK	27
5. PROJEKTKIVÁLASZTÁS AZ ITP 2021-2027 ALAPJÁN – TELEPÜLÉS DIFFERENCIÁLÁS	39
6. A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER SZÜKSÉGESSÉGE ÉS KAPCSOLATA AZ ITP 2021-2027 DOKUMENTUMMAL.....	44
7. AZ ITP 2021-2027 MONITORINGJA ÉS INDIKÁTOR VÁLLALÁSAI	46
8. AZ ITP 2021-2027 MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE	48

0. VERZIÓKÖVETÉS

Jelen tervdokumentum – **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változat 2021-2027 (ITP)** – a 2021-2027-es Európa Unió fejlesztési időszakra szóló hazai regionális operatív program Jász-Nagykun-Szolnok megyére dedikált keretének felhasználását szabályozza a 11/2021. (III.30.) számú megyei közgyűlési határozattal elfogadott „**JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030**” és a 12/2021. (III.30.) számú megyei közgyűlés határozattal elfogadott „**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027**” alapján, mindaddig amíg a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) hazai és uniós jóváhagyása meg nem történik.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a megyei területi területfejlesztési tervdokumentumokban megfogalmazottak lényegében négy pillérre épülnek:

- teremtett és épített környezet fenntarthatóságára és működőképességének biztosítására,
- a jövőbeni szükségletek feltételeinek kialakítására,
- a megyében dinamikusabb nyugati fele fejlődési ütemének fenntartására,
- a tiszántúli térségek fokozatos dinamizálására.

Ezek alapján összességében pozitív jövőkép fogalmazódott meg a megye egésze számára.

A megyei önkormányzatok ugyan a fejlesztéspolitika területi centrumai a hatályos szabályozás szerint és így a teljes tervezés módszerével dolgozzák ki az adott tervezési időszakra vonatkozó megyei területfejlesztési tervdokumentumokat, azonban teljes körűen csak a hazai regionális operatív program forrásai felhasználásának megalapozásában és végrehajtásában vesznek részt. Emellett a megyei integrált területi program (ITP) fontosságát emeli, hogy a települési önkormányzatok számára leginkább elérhető források felhasználását szabályozza.

Így a megyei integrált területi program (ITP) megalapozása érdekében többkörös projektgyűjtés és projektgenerálás történt a megyei települési önkormányzatok körében. A 2021-2027-es időszak megváltozott forrásfelhasználási módjai még inkább lehetővé teszik és arra ösztönöznek, hogy a megyei lehetőségek és a települési elképzelések közelítése érdekében folyamatos iteráció (fokozatos közelítés) történjen.

A jelenlegi Covid-19 világjárvány okozta helyzetben a különböző tervezési, előkészítési szakaszok egybefolytak, a gazdasági és pénzügyi bizonytalanságok a vállalkozások jövőbeni elképzeléseinek megismerését jóformán ellehetetlenítették. A különböző tervezési fázisok azonban így szorosabban kapcsolódhattak össze.

A megyei területfejlesztési területi tervdokumentumok kidolgozásával párhuzamosan történt az Északkelet-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna stratégiája megyei gazdaságfejlesztési részdokumentumainak kidolgozása (Szolnok Megyei Jogú Városra, illetve a megye többi településére vonatkozóan). A területi tervezés primátusát megtartva, a gazdaságfejlesztési részdokumentumok beépültek a területi tervdokumentumokba.

A tervezési folyamat egészét átfogja a JNSZ Megyei Közgyűlés 43/2020. (XI.13.) számú határozatával elfogadott Partnerségi Terv. A Partnerségi Tervben foglaltak megvalósítása a pandémia miatt alapvetően online eszközökkel történt: jellemzően videokonferenciák és elektronikus levelezés útján.

A megyei területfejlesztési koncepcióhoz és a megyei területfejlesztési programhoz a hatályos jogszabályok szerinti 45 napig tartó társadalmi egyeztetés során lehetett véleményt, észrevételt tenni. Jellemzően a környezetvédelmi és természetvédelmi szervek foglaltak meg hangsúlyosabb észrevételeket a helyzetfeltáráshoz, az általuk képviselt ágazatra vonatkozó adattartalom bővítésének igényével. A koncepció javaslattevő részéhez és a programhoz jóval kevesebb észrevétel érkezett.

A megyei területfejlesztési területi tervdokumentumok a teljes tervezés alapján készülnek, így az ágazati észrevételeket kellő strukturálás után lehet beépíteni a dokumentumokba.

Elkészült a megyei területfejlesztési koncepció és program közös Területi (társadalmi, gazdasági, környezeti) Hatásvizsgálata (amelyet a Megyei Közgyűlés a 10/2021. (III.30.) számú határozatával fogadott el). A Területi Hatásvizsgálat 30 napos egyeztetési eljárása során beérkezett vélemények nem igényelték a tervdokumentumok átdolgozását.

Ugyan a jelenlegi szabályozás nem igényli a megyei jogú város egyetértő határozatát a megyei területfejlesztési területi tervdokumentumokhoz, azonban az erőteljesebb egyetértés megjelenéseként Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Polgármestere által meghozott határozatok támogatják a megyei tervdokumentumokat.

A Partnerségi Tervben megfogalmazottak szerint új intézményként került létrehozásra a fejlesztési tevékenység összehangolására a Megyei Fejlesztési Munkacsoport.

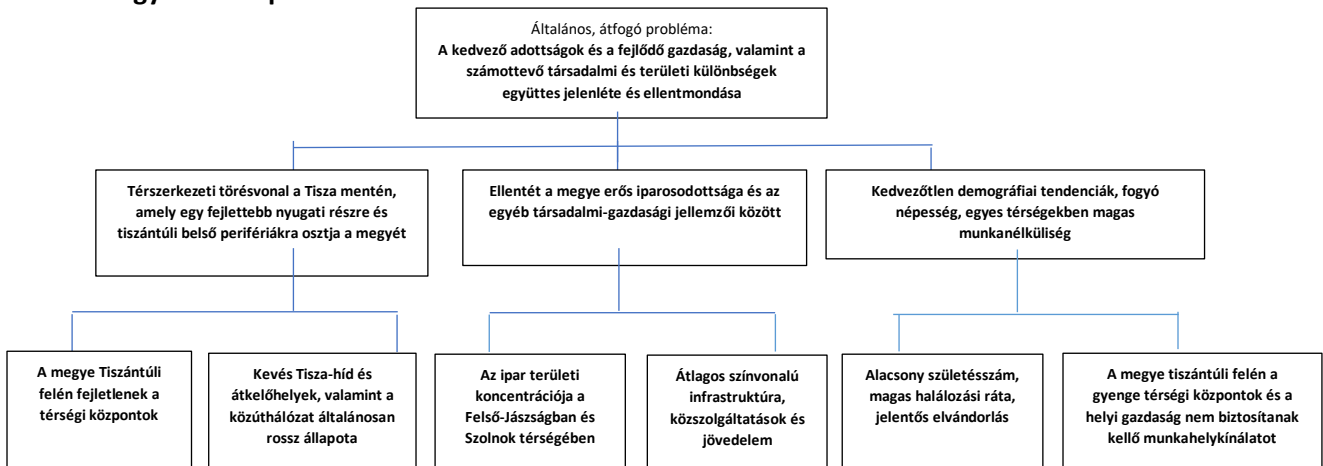
A „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változat 2021-2027” tervezetének egyeztetését jogszabály nem szabályozza, így az a Megyei Önkormányzat honlapján került közzétételre és 2021. március 31-én külön email hívta fel a települések figyelmét ennek áttekintésére. Az előzetes ITP tervezetéhez – annak tartalmát érdemben befolyásoló – észrevétel nem érkezett.

A fenti folyamatokkal párhuzamosan történtek meg Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának tisztségviselőivel és Polgármesteri Hivatala illetékes munkatársaival az egyeztetések. Szolnok Megyei Jogú Város és a hozzátartozó 13 település egy tércategóriában történő kezelése a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módban a tervező munkák megkezdésétől egyértelmű volt – igazodva a megye térszerkezetéhez –, ezért az egyeztetések döntően a városnak és környékének biztosítandó forrás mértékéről szólt.

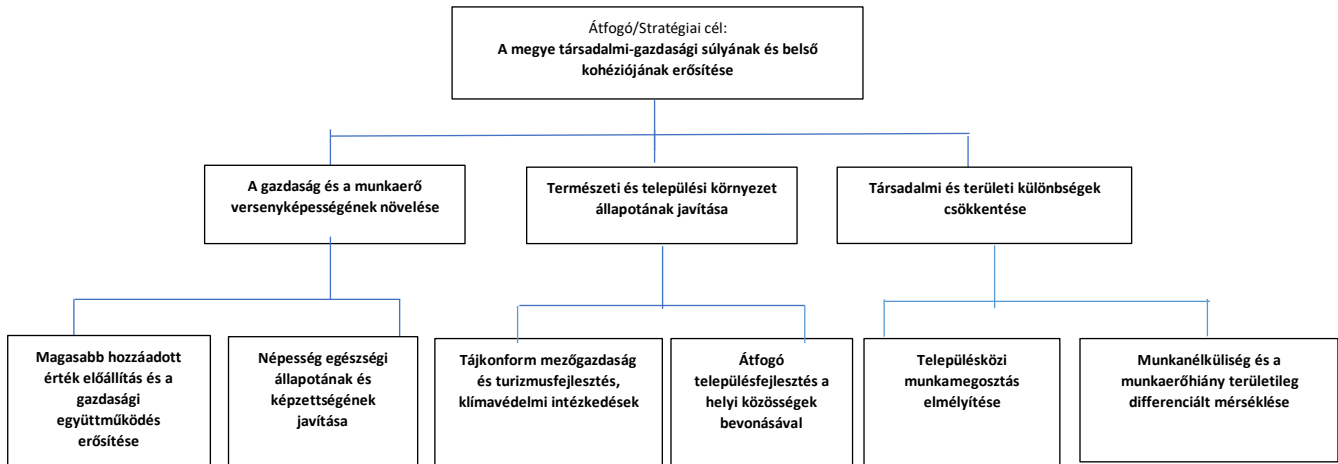
1. AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM (ITP 2021-2027) VISZONYA A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM CÉLJAIHOZ

A helyzetértékelés és a feltárt fejlesztési igények alapján 2030-ig a megyei szintű problémákat és az erre adandó válaszokat az alábbi két ábra rendszerezi és összegzi:

Megyei szintű problémafa

Megyei szintű célfa

A hatályos területi tervdokumentumok és a megye helyzetének áttekintése nyomán a koncepcionális célkitűzések (amelyek részletezését a megyei területfejlesztési koncepció javaslattevő része tartalmazza) az alábbiak:

JÖVŐKÉP – 2030

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE: NÖVEKVŐ TÁRSADALMI – GAZDASÁGI SÚLYÚ HÁROM TÁJ EGYSÉGE –

A megye társadalmi, gazdasági súlyának és belső kohéziójának erősítése

ÁTFOGÓ CÉLOK – 2030

- A1) BŐVÜLŐ GAZDASÁG** – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) ÉLTETŐ ÉS ÉLHETŐ KÖRNYEZET** – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) EMELKEDŐ KÖZJÓ** – Gyarapodó - együttműködő társadalom

STRATÉGIAI CÉLOK – 2027

TERÜLETI CÉLOK

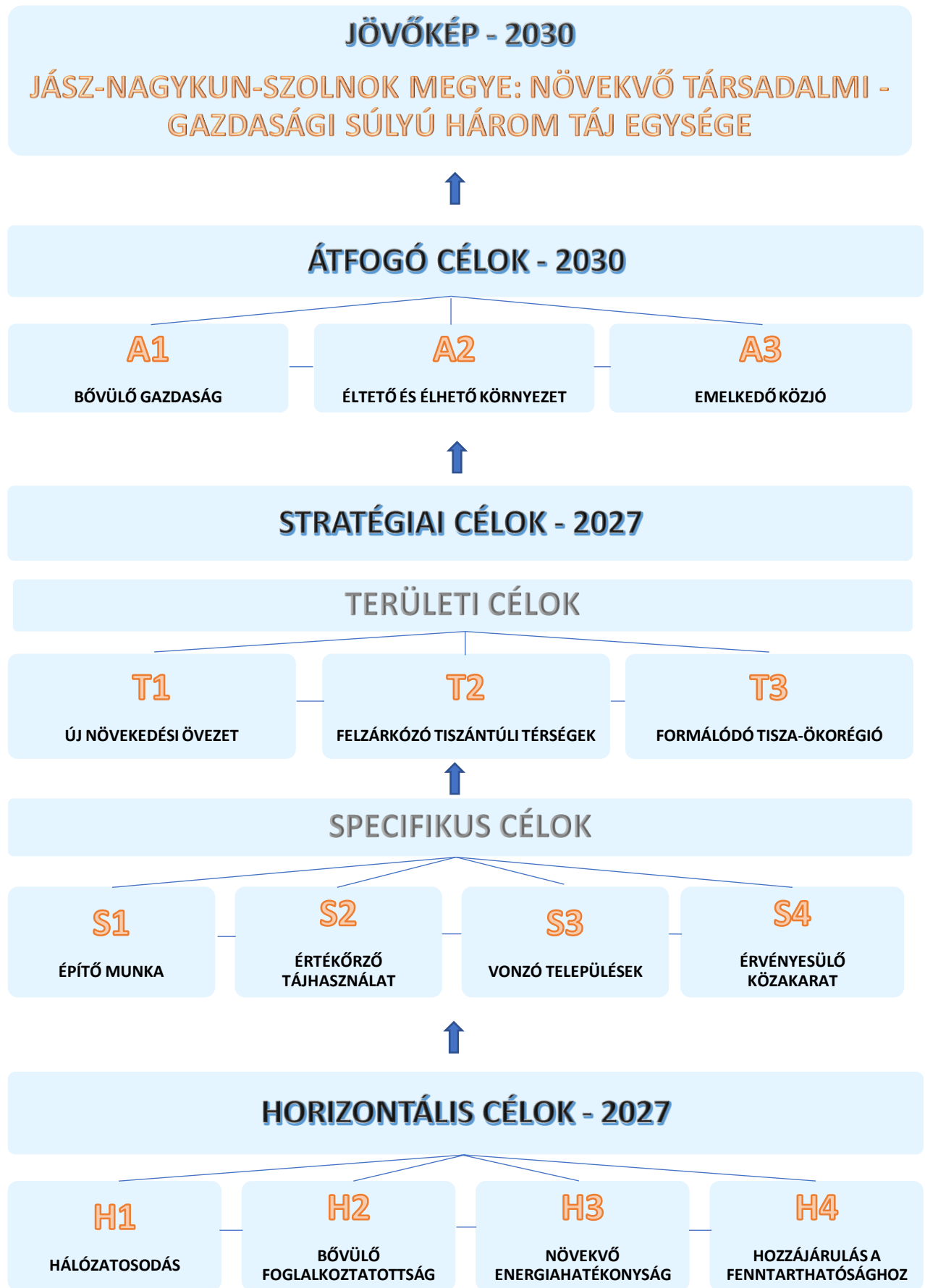
- T1) ÚJ NÖVEKEDÉSI ÖVEZET** – Jászság és a szolnoki településegységes Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) FELZÁRKÓZÓ TISZÁNTÚLI TÉRSÉGEK** – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) FORMÁLÓDÓ TISZA-ÖKORÉGIÓ** – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

SPECIFIKUS CÉLOK

- S1) ÉPÍTŐ MUNKA** – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S2) ÉRTÉKŐRZŐ TÁJHASZNÁLAT** – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
- S3) VONZÓ TELEPÜLÉSEK** – Komfortosodó városok, községek
- S4) ÉRVÉNYESÜLŐ KÖZAKARAT** – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

HORIZONTÁLIS CÉLOK – 2027

- H1) HÁLÓZATOSODÁS** – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) BŐVÜLŐ FOGLALKOZTATOTTSÁG** – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) NÖVEKVŐ ENERGIAHATÉKONYSÁG** – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) HOZZÁJÁRULÁS A FENNTARTHATÓSÁGHOZ** – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program prioritásrendszere

Prioritás	Fejlesztési intézkedések	Tervezett fejlesztések
P1 Növekvő versenyképesség	P1.1 Az elérhetőség javítása, kiemelten az M4 továbbépítése	P1.1.1 A megye nagytérégi kapcsolatainak erősítése
		P1.1.2 A megyén belüli térségi összeköttetést biztosító főutak fejlesztések
	P1.2 Magasabb hozzáadott érték előállítása	P1.1.3 Megyén belüli közúti elérhetőségek javítása
		P1.2.1 Iparterület fejlesztése
	P1.3 Növekedési zóna szervezése	P1.2.2 Helyi gazdaság fejlesztése
P2 Népességmegtartás – Társadalmi felzárkózás	P1.4 A megyeszékhely és a tiszántúli térségek gazdasági súlyának emelése	P1.3.1 Növekedési zóna szervezése a Felső-Jászságban
		P1.4.1 Szolnok Megyei Jogú Város és a Tiszántúl gazdasági súlyának emelése
	P2.1 Foglalkoztatás differenciált bővítése	P2.1.1 Munkába állás feltételeinek javítása
		P2.1.2 Önkormányzati bérletépítési program
	P2.2. A népesség egészségi állapotának és képzettségének javítása	P2.1.3 Szociális ellátás átfogó fejlesztése
P3 Kedvező állapotú környezet	P2.3 Felsőfokú oktatás fejlesztése	P2.1.4 Társadalmi együttműködés és közösségfejlesztés
		P2.2.1 A népesség egészségi állapotának javítása és képzettségének javítása
	P3.1 Tájkonform mezőgazdaság és turizmusfejlesztés	P2.3.1 Felsőfokú oktatás fejlesztése
		P3.1.1 Megyei öntözésfejlesztési program, amely magába foglalja a főcsatorna továbbépítését
	P4 Vonzó – élhető települések	P3.2 Megújuló energiák alkalmazása
P3.1.3 Turisztikai vonzerő- és szolgáltatásfejlesztés		
P3.3 Klímavédelmi intézkedések		P3.2.1 Megújuló energiák alkalmazásának ösztönzése
		P3.3.1 Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) befejezése és klímavédelmi intézkedések
P5 Kiegyenlített térszerkezet		P4.1 Átfogó településfejlesztés a helyi közösségek bevonásával
	P4.1.1 Belterületi belvízrendezés	
	P5.1 Településközi munkamegosztás elmélyítése	P4.1.2 Ivóvízhálózat korszerűsítése
		P5.1.1 Közigazgatás intézményei és a közszolgáltatások elérhetőbbé tétele
	P5 Kiegyenlített térszerkezet	P5.2 Tisza-tavi turisztikai térség kiemelt kezelése
P4.1.4 Belterületi utak, járdák, közparkok fejlesztése		
P5.3 Térségi felzárkóztatás – kiemelten a komplex programmal fejlesztendő járások problémáinak kezelése		P4.1.5 Településkép javítása
		P5.2.1 Tisza-tó kiemelt turisztikai térség fejlesztésére vonatkozó 1522/2017. (VIII.14.) Korm. határozatban foglalt fejlesztések megvalósítása
P5 Kiegyenlített térszerkezet		P5.2 Tisza-tavi turisztikai térség kiemelt kezelése
	P5.2.3 Tisza-tavi térség kerékpárhálózat kapcsolódásának kiépítése – megyei kerékpárhálózat-fejlesztési program	
	P5.3 Térségi felzárkóztatás – kiemelten a komplex programmal fejlesztendő járások problémáinak kezelése	P5.3.1 Jászapáti járás és a Kunhegyesi járás átfogó fejlesztése a munkahelyteremtésre és a képzettségre fókuszálva
		P5.3.2 Besenyszög-Hunyadfalva-Csataszög-Nagykőrű-Kőtelek-Tiszasüly településcsoport mikrotérségi felzárkóztatása

A 2021-2027-es uniós fejlesztési ciklusra vonatkozóan a konkrét megyei fejlesztési **prioritások** (amelyek részletezését a megyei területfejlesztési program stratégiai része tartalmazza) a következők:

P1) NÖVEKVŐ VERSENYKÉPESSÉG

P2) NÉPESSÉGMEGTARTÁS – TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS

P3) KEDVEZŐ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZET

P4) VONZÓ – ÉLHETŐ TELEPÜLÉSEK

P5) KIEGYENLÍTETTEBB TÉRSZERKEZET

A stratégiai célkitűzések és a fejlesztési prioritások kapcsolatát az alábbi ábra szemlélteti:

Megnevezés	P1) NÖVEKVŐ VERSENYKÉPESSÉG	P2) NÉPESSÉGMEGTARTÁS – TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS	P3) KEDVEZŐ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZET	P4) VONZÓ – ÉLHETŐ TELEPÜLÉSEK	P5) KIEGYENLÍTETTEBB TÉRSZERKEZET
T1) Új növekedési övezet	X				X
T2) Felzárkózó tiszántúli térségek	X				X
T3) Formálódó Tisza- Ökorégió			X		X
S1) Építő munka	X	X			
S2) Értéktörző tájhasználat	X	X	X	X	
S3) Vonzó települések	X	X	X	X	
S4) Érvényesülő közakarat		X	X	X	

Megállapítható, hogy a prioritások legnagyobb mértékben az S2) Értéktörző tájhasználat és az S3) Vonzó települések stratégiai célkitűzésekhez kapcsolódnak, visszaigazolván a megye kedvező környezeti állapotát és azt a tényt, hogy a közsféra fejlesztései meghatározóan uniós és hazai forrásokból (közpénzekből) finanszírozódnak.

A megyei területfejlesztési koncepció és a megyei területfejlesztési program célkitűzéseinek kapcsolódását a 2021-2027-es Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) prioritásrendszeréhez az alábbi ábrák foglalják össze:

TOP Plusz intézkedés megnevezése	T1 Új növekedési övezet	T2 Felzárkózó tiszántúli térségek	T3 Formálódó Tisza- Ökorégió	S1 Építő munka	S2 Értéktörző tájhasználat	S3 Vonzó települések	S4 Érvényesülő közakarat
TOP Plusz 1.1 Helyi gazdaság- fejlesztés	X	X		X	X	X	
TOP Plusz 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások			X	X	X	X	X
TOP Plusz 1.3 Fenntartható városfejlesztés	X		X	X	X	X	
TOP Plusz 2.1 Klímaparát megye			X		X	X	X
TOP Plusz 3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	X	X	X	X	X	X	X
TOP Plusz 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	X	X	X	X	X	X	X
TOP Plusz 3.3 Helyi és térségi közfoglaltatások (ERFA)				X	X		X

TOP Plusz intézkedés megnevezése	P1) NÖVEKVŐ VERSENYKÉPESSÉG	P2) NÉPESSÉGMERTARTÁS – TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS	P3) KEDVEZŐ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZET	P4) VONZÓ – ÉLHETŐ TELEPÜLÉSEK	P5) KIEGYENLÍTETTEBB TÉRSZERKEZET
TOP Plusz 1.1 Helyi gazdaság- fejlesztés	X	X			X
TOP Plusz 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások		X	X	X	
TOP Plusz 1.3 Fenntartható városfejlesztés	X	X	X	X	X
TOP Plusz 2.1 Klímaparát megye			X	X	
TOP Plusz 3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	X	X			X
TOP Plusz 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)		X			X
TOP Plusz 3.3 Helyi és térségi közfoglaltatások (ERFA)	X	X			

A TOP Plusz forrásai alapvetően a megyei tervdokumentumokban megfogalmazott önkormányzati kötődésű fejlesztések megvalósítását szolgálják. Legerőteljesebben pedig az összehangolt, több településre kiterjedő, egységesen kezelt térségek fejlesztését segítik elő.

A megyei területfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott szükségletekhez és igényekhez képest a TOP Plusz támogatási területeit figyelembe véve „támogatási fókusz hiány” mutatkozik a megye teljes területén az állami közúthálózat és a belterületi utak felújítása, az ivóvízvezetékek rekonstrukciója terén, illetve a megye minden térségében szétszórtan (vagyis településcsoportokat nem alkotva) jelentkezik a 2.000 lakosegyenértékű települések szennyvízkezelésének megoldási igénye, a bentlakásos idősek otthona hálózata kiépítésének szükséglete, valamint az önkormányzati bérakások építésének lehetőség.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 11/2021. (III.30.) sz. határozatával elfogadott megyei területfejlesztéskonceptió (www.jnszm.hu/ Önkormányzat/ Területfejlesztés/ Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2027) III. Javaslattevő munkarész "II. Megyei Területfejlesztési Konceptió célrendszere - 2030" című fejezetében (lásd 7-14. oldalak) ismertetett horizontális célok:

H1 Hálózatosodás alatt értjük, hogy az egyes szereplők között folyamatos formális vagy informális csatornákon közvetített kapcsolatrendszer épül ki, a szereplők együttműködése nyomán komplex és összetett projektek kerüljenek kialakításra. Az önkormányzati, igazgatási, területfejlesztési, gazdasági és non profit szektorok mind a tervezésben, mind a fejlesztési elképzelések megvalósításában, különböző formákban, és intenzitással együttműködnek. A fentiekben szereplő együttműködéseket, azok tartalmi elemei dokumentumokkal is alátámasztásra kerülnek.

H2 Bővülő foglalkoztatottság alatt értjük azt, hogy a támogatási kérelmek, projektek vagy segítik a foglalkoztatás növekedését közvetlenül új munkahelyek létrehozásával vagy pedig közvetett hatással bírnak a projekt eredményeinek köszönhetően új munkahelyek létrehozására a Kedvezményezett településen

H3 Növekvő energiahatékonyság alatt értjük a projekt keretében megvalósuló infrastrukturális beruházási elemek kapcsán olyan műszaki megoldások alkalmazását, melyek környezettudatos megoldásokat tartalmaznak, az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése által, valamint az energiatudatosság növelését szemléletformálási programok megvalósításán keresztül is elősegítik. A pályázati kérelemhez csatolt előkészítő dokumentáció részeként ezen műszaki megoldások bemutatásra kerülnek.

H4 Hozzájárulás a fenntarthatósághoz teljesülése vizsgálata, mely vonatkozhat a pályázati projekt által elért eredmények és beruházási elemek fenntarthatóságának bemutatására humán-erőforrás oldalról, pénzügyi üzemeltetési oldalról, illetve a kedvező állapotú környezet megőrzésének és fenntartásának oldaláról. A pályázati kérelemhez csatolt előkészítő dokumentáció részeként ezen fenntarthatóságra vonatkozó illeszkedése bemutatásra kerülnek.

2. A MEGYE KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

Jász-Nagykun-Szolnok megye centrális fekvéséből adódóan 7 megyével határos. A hagyományok, a földrajzi korlátok, a kiépült infrastruktúra és a településhálózat által meghatározva Heves, Pest és Bács-Kiskun megyék, illetve a főváros felé erőteljesebbek a kapcsolatok minden szinten. Békés és Csongrád-Csanád megyék irányába a szomszéd települések szintjén léteznek megyehatáron átnyúló együttműködések. Borsod-Abaúj-Zemplén megyével a Tisza-tó térsége jelent kapcsolatot, Hajdú-Bihar megye felé pedig a hivatalos és szervezett szolgáltatásokat igénybe vevő kapcsolódás a jellemző.

Az új típusú regionális együttműködés, az Északkelet-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna további tagmegyéivel közül Nógrád megyéből sokan ingáznak a Felső-jászsági ipari agglomerációba, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig megyei székhelyű gazdaságok üzemegységei működnek.

Számos, a megyének kiemelten fontos megyehatáron átnyúló fejlesztés csak területi kooperációval valósítható meg. A **szomszéd megyékkel együtt megvalósítható főbb fejlesztések** (ld. megyei területfejlesztési program stratégiai része) a következők:

- **Pest megye:**
 - Közép-magyarországi fejlesztési övezet kialakítása.
 - M4 Szolnoki északi elkerülője megvalósítása,
 - M8 gyorsforgalmi út megépítése.
- **Heves:**
 - Eszterházy Károly Egyetem Jászberény Campus fejlesztése,
 - Dél-hevesi – Felső-jászsági növekedési zóna megalapítása,
 - Tisza-tavi kiemelt turisztikai térség összehangolt fejlesztése,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása,
 - M32 gyorsforgalmi út megépítése.
- **Borsod-Abaúj-Zemplén:**
 - Tisza-tavi kiemelt turisztikai térség összehangolt fejlesztése,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása.
- **Hajdú-Bihar:**
 - Debreceni Egyetem Szolnok Campus fejlesztése,
 - Tisza-tavi kiemelt turisztikai térség összehangolt fejlesztése,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása,
 - Hortobágyi Nemzeti Park fejlesztéseinek összehangolása,
 - M4 Törökszentmiklós – Püspökladány szakaszának megépítése.

▪ **Békés:**

- Körös-menti turisztikai együttműködés kialakítása,
- Körösök vízpótlásának biztosítása,
- Mezőtúr-Szarvas Körös-híd megépítése.

▪ **Csongrád-Csanád:**

- Tisza-Ökorégió létrehozása,
- Szentesi kórház fejlesztésében való közreműködés, hogy a kórház ellátási területe továbbra is kiterjedjen a Tiszazug déli részére,
- Tiszazug, valamint Szentés és Csongrád városok együttműködésének erősítése,
- Csépa-Csongrád Tisza-híd megépítése.

▪ **Bács-Kiskun:**

- Közép-magyarországi fejlesztési övezet kialakítása,
- turisztikai kínálat összehangolása,
- Tisza-Ökorégió létrehozása,
- M8 gyorsforgalmi út megépítése,
- M44 Tisza-hídjának megépítése.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK) és a megyei célkitűzések kapcsolódása:

Megnevezés	Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	Népességi fordulat, egészséges és megújuló társadalom	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	Térségi potenciálokra alapozott fenntartható társadalom
T1) Új növekedési övezet	X	X		X
T2) Felzárkózó tiszántúli térségek	X	X		X
T3) Formálódó Tisza- Ökorégió			X	X
S1) Építő munka	X	X	X	
S2) Értékőrző tájhasználat		X	X	
S3) Vonzó települések			X	X
S4) Érvényesülő közakarat			X	X

Az OFTK átdolgozás alatt lévő dokumentumában körvonalazódó új célkitűzések jól fedik le a megoldandó társadalmi, gazdasági és területi problémákat. Jász-Nagykun-Szolnok megye stratégiai céljai kapcsolódásainak vizsgálata során megállapítható, hogy a megyei célok legszorosabban a „Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme”, valamint a „Térségi potenciálokra alapozott fenntartható társadalom” nemzeti célkitűzésekhez kapcsolódnak. Mindez visszaigazolja a megye gazdaságának súlyát, a lakosság viszonylag jó szakképzettségét és a megfogalmazott „öko-megye” kialakításának megkezdését, illetve az erőteljes kelet-nyugati társadalmi különbségek megkezdendő mérséklését.

3. A MEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

Jász-Nagykun-Szolnok településhálózata kialakultnak tekinthető. A jelenlegi 9 járás megfelel a hagyományos és mai várostérségeknek, azonban napjainkban legjellemzőbb területi sajátossága a megyében Tiszához igazodó térszerkezeti törésvonal, amely egy fejlettebb nyugati és egy fejletlenebb keleti részre osztja a megyét (újabb fejlemény, hogy a több évtizedes népesség-átstrukturálódás miatt a Jászapáti járás is bekerült a legelmaradottabb térségek közé).

A jövőbeni fejlődési lehetőségek alapján a Jászberényi járás és a Szolnok járás dinamikusan fejlődhet, a Karcagi járás, a Kunszentmártoni járás, a Mezőtúri járás, a Tiszafüredi járás adottságaik alapján dinamizálhatók, míg a Jászapáti járás és a Kunhegyesi járás céltudatos felzárkóztatása szükséges.

A megye ugyan központi helyen fekszik az ország keleti felében, azonban a nemzetközi közlekedési útvonalak és a fejlődési tengelyek áthelyeződése nyomán belső perifériává vált. A Felső-Jászság és Szolnok Megyei Jogú Város térsége egyre inkább a budapesti metropolisz térség alközpontjának tekinthető, addig a tiszántúli térségek kifejezetten „lassú zónák”.

A megye több megyén kívüli fejlődési tengelyhez kapcsolódik. Új megyén belüli fejlődési tengelyek kialakulása várható a megyét végre érintő gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése nyomán. A megyét érintő fejlődési tengelyek közül kelet-nyugat irányú: az M3-as, a potenciális M4-es tengely, illetve az M44-es tengely; észak-déli irányú: a Hatvan-Szolnok-Szentes tengely, valamint a Tisza-tó – Hármas-Körös tengely.

A megye saját térszerkezeti elemei a Szolnok nagyvárosi településeggyüttes, a nagykunsági városvonal és a Felső-jászsági ipari agglomeráció.

A megye települései közül 22 városi jogállású, amelyek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- teljes középfokú központ: Jászberény, Karcag, Mezőtúr, Szolnok,
- egyéb járási székhely: Jászapáti, Kunhegyes, Kunszentmárton, Tiszafüred, Törökszentmiklós,
- kisváros: Kisújszállás, Tiszaföldvár, Túrkeve,
- kiemelkedő termelési centrum: Jászárokszállás, Jászfényszaru, Jászkisér, Martfű,
- Szolnoki településeggyüttes városi jogállású kistelepülései: Besenyszög, Rákóczi falva, Újszász,
- városi jogállású, funkcióhiányos település: Abádszalók, Fegyvernek, Kenderes.

A megye sajátos funkciójú települései a következők:

Ipari termeléssel rendelkező település /24/ /hatályos megyei területfejlesztési koncepció alapján/

- Kialakult termelési centrum /10/
 - (országos/nemzetközi jelentőségű ipari tevékenység önálló végtermék gyártással) Jászfényszaru, Jászberény, Jászárokszállás, Szolnok, Tószeg, Szajol, Törökszentmiklós, Martfű, Tiszapüspöki, Túrkeve
- Kisebb volumenű ipari központ /9/
 - (egy vagy néhány megyei/helyi jelentőségű üzem) Jászkisér, Jászládány, Jásztelek, Alattyán, Tiszaföldvár, Kisújszállás, Kenderes, Örményes, Kunhegyes
- Potenciális térségi foglalkoztatási központ /5/
 - (ipari parkkal rendelkező település depressziós térségben) Jászapáti, Kunszentmárton, Mezőtúr, Karcag, Tiszafüred

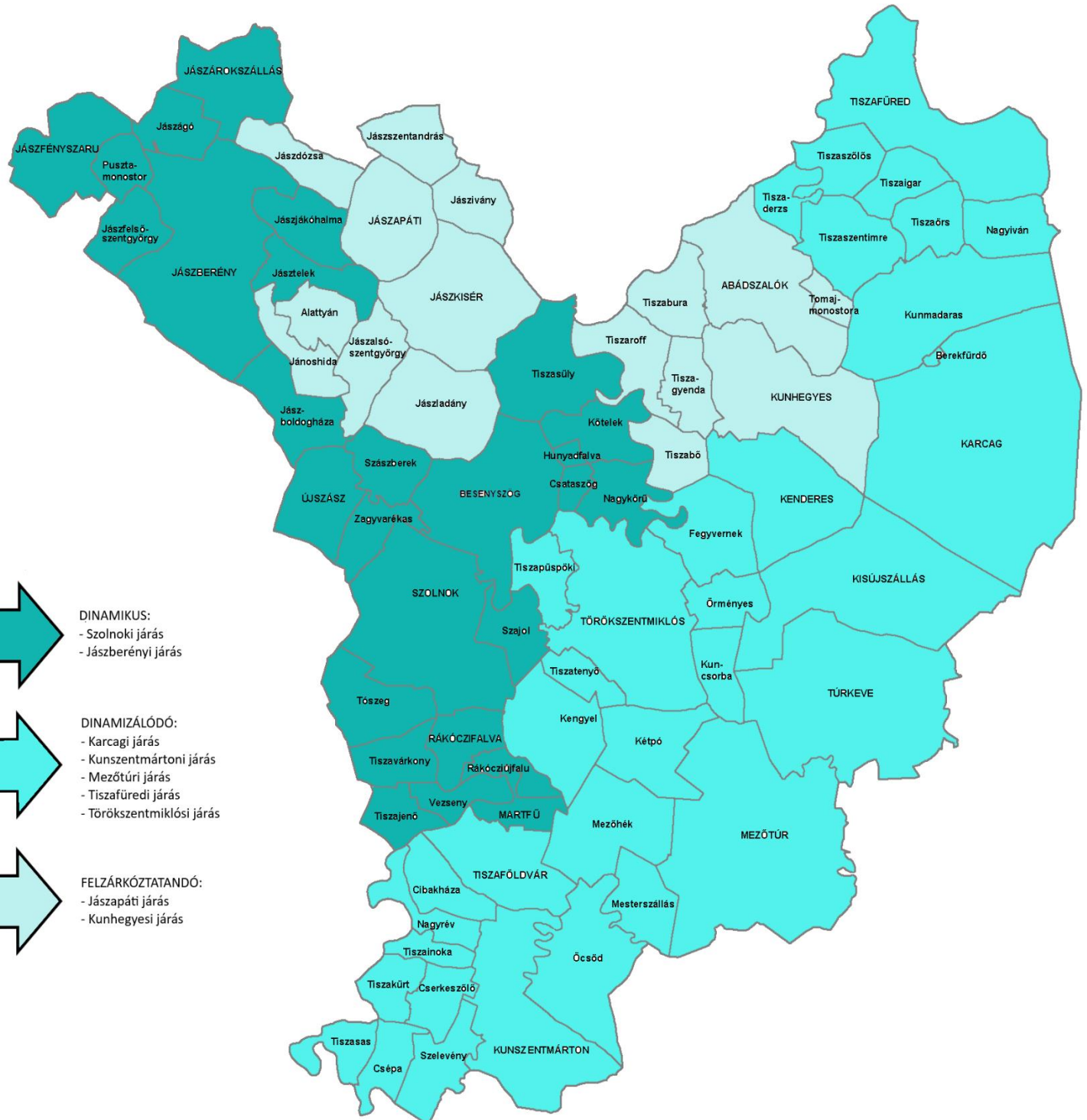
Turisztikai célterület települései /28/ /hatályos megyei területfejlesztési koncepció alapján/

- Országosan kiemelt turisztikai térség települései /11/
 - Abádszalók, Berekfürdő, Karcag, Kunmadaras, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora
- Megyei jelentőségű célterületek /17/
 - Idegenforgalmi központ / 2/
 - (meghatározó mértékű turizmus sokrétű szolgáltatásra és vonzerőre épülve) Cserkeszőlő, Szolnok
 - Kisebb léptékű turizmus/11/
 - (egy vonzerőre, vagy egy objektumra épülő tevékenység) Jászapáti, Jászszentandrás, Nagykörű, Martfű, Rákóczi falva, Tiszaüred, Túrkeve, Kisújszállás, Törökszentmiklós, Kenderes, Nagyiván
 - Fejlesztendő célterület /4/
 - (sokrétű vonzerő, de az infrastruktúra és a szolgáltatás fejletlen) Jászberény, Kunszentmárton, Mezőtúr, Kunhegyes

A megye térségeinek, városainak és településeinek funkcionális kategorizálása hozzájárul a megyére decentralizált források felhasználási kereteinek kialakításához.

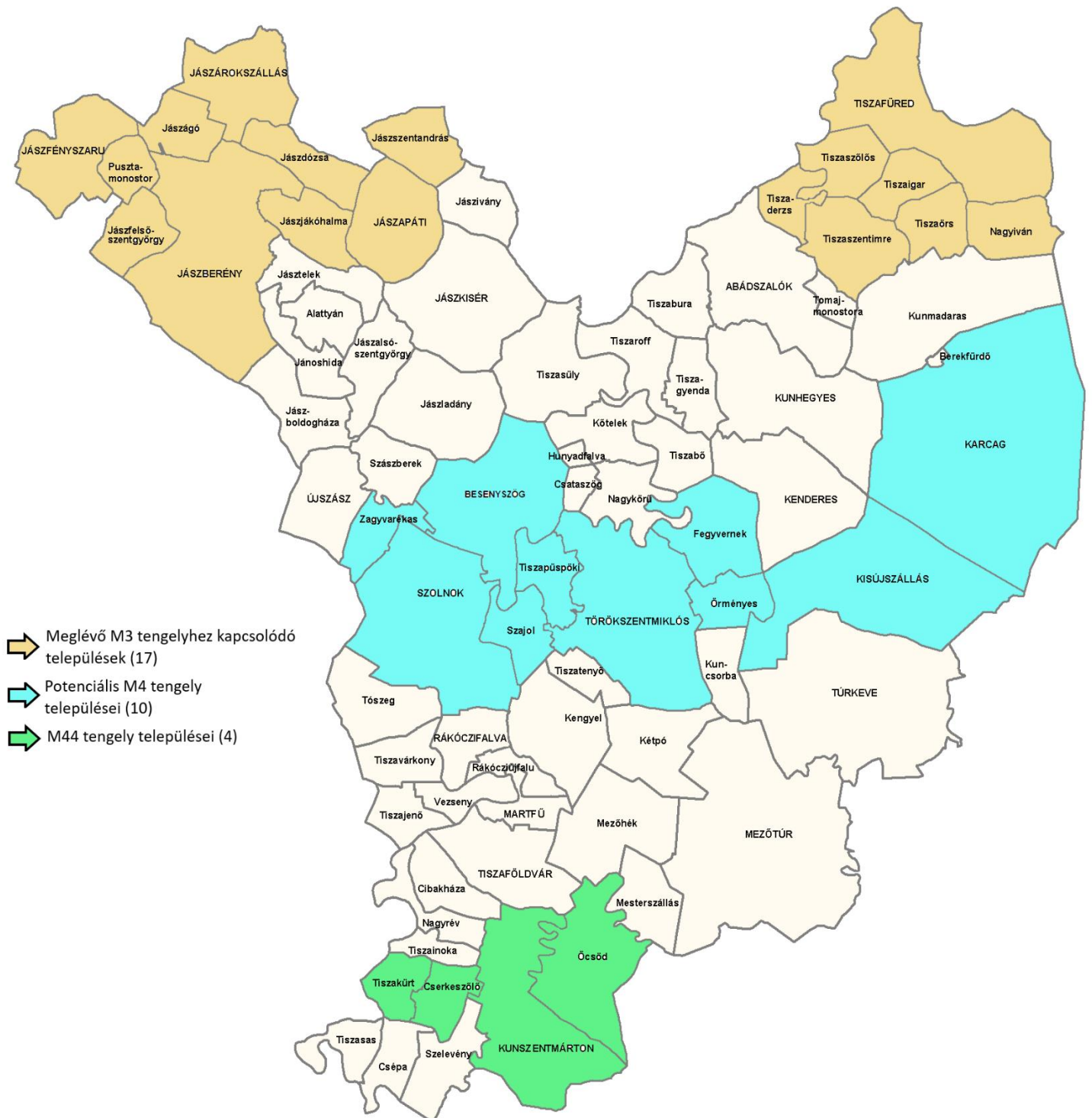
JNSZM 2030
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Kon koncepció 2021-2030
 Jövőkép – Fejlődési utak

Jász-Nagykun-Szolnok megye térszerkezeti jövőképe

l.

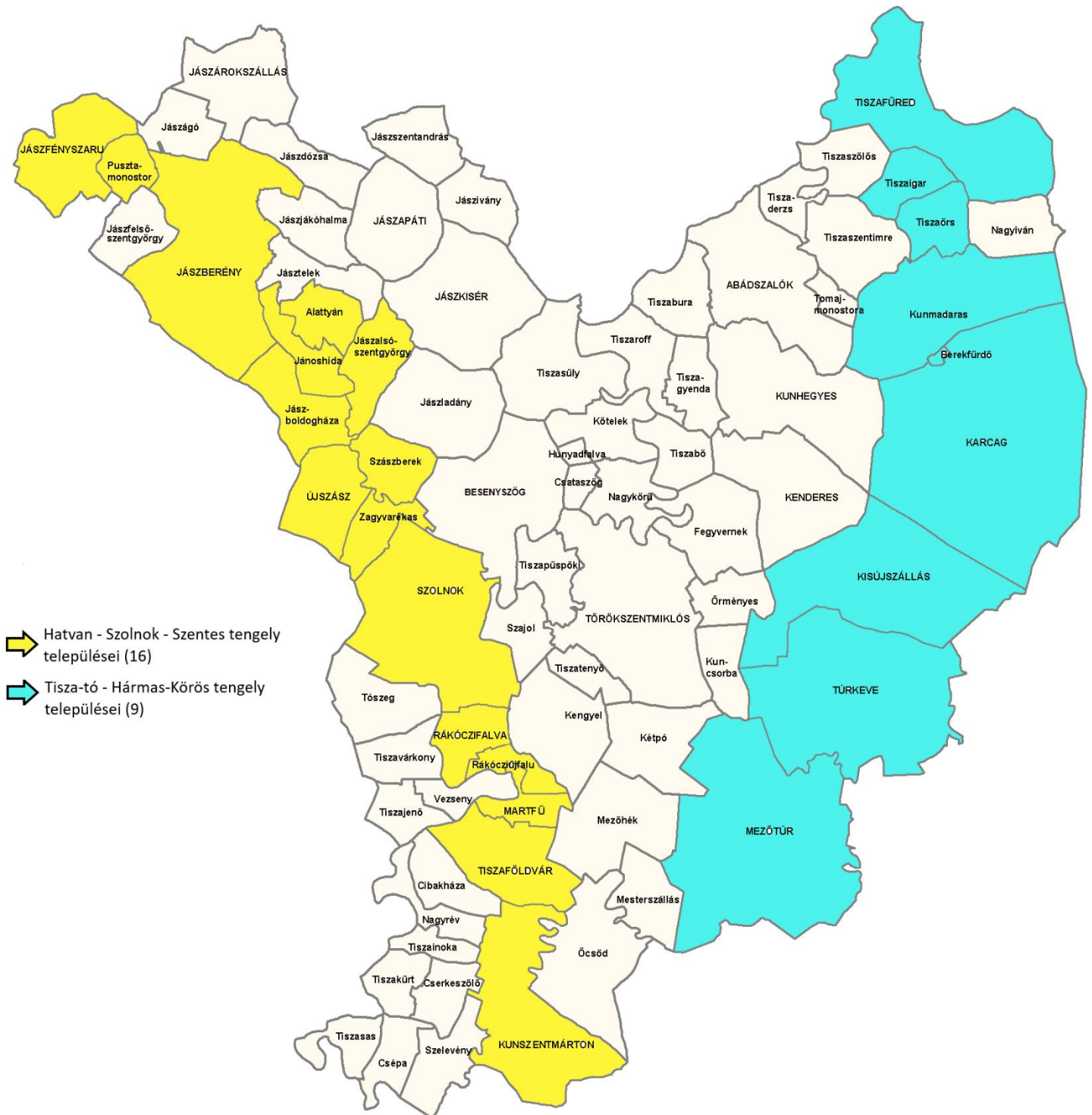
Kelet – nyugati fejlődési tengelyek

Jász-Nagykun-Szolnok megye térszerkezeti jövőképe

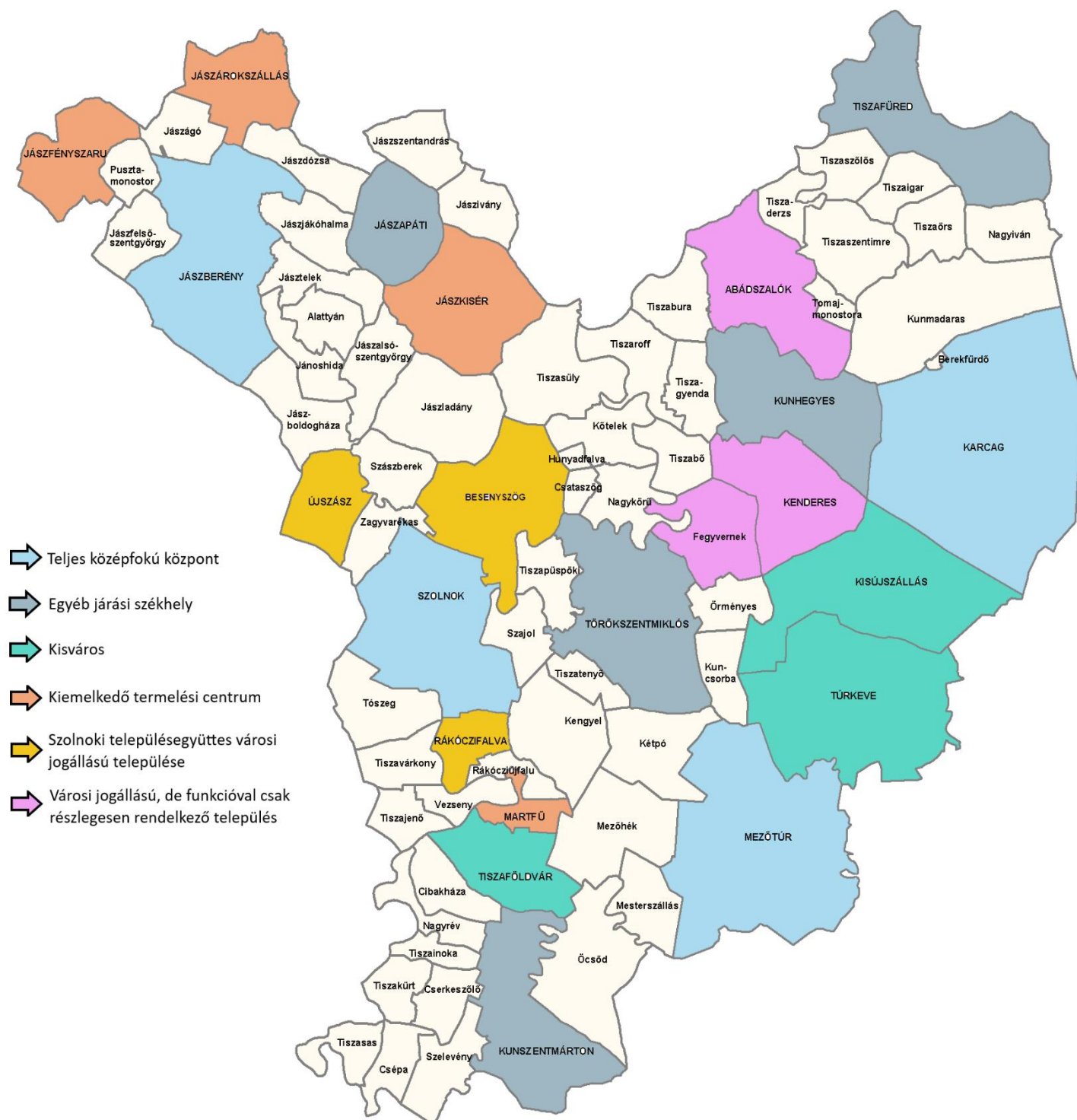
II.

Észak – déli fejlődési tengelyek

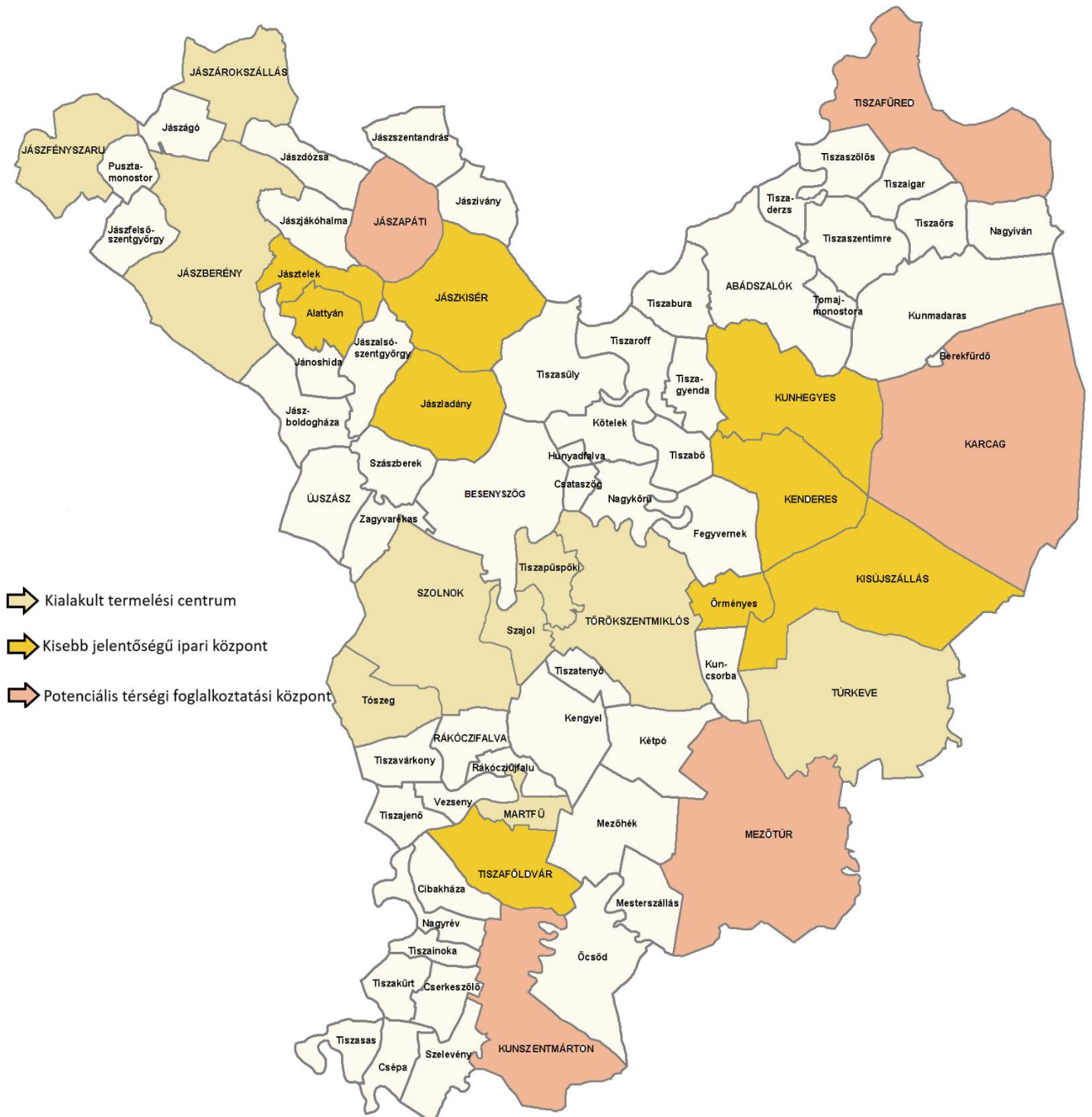

Jász-Nagykun-Szolnok megye sajátos térszerkezeti elemei

Ipari funkcióval rendelkező települések

Turisztikai célterületek

4. AZ ITP 2021-2027 FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEINEK KIJELÖLÉSE – A MEGYEI FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓDOK

A 2021-2027-es fejlesztési ciklusban erőteljesebben jut érvényre a kitűzött fejlesztési célok megvalósításában a térségi szemlélet. Ennek jegyében szükséges kialakítani azokat a térkategóriákat, amelyek a fejlesztések megvalósításának alapvető egységeit képezik.

A megyében már a tervezési folyamat megkezdésekor mind döntéshozói, mind szakmai szinten egyetértés volt abban, hogy a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendeletben szereplő **két legelmaradott Jászapáti járás és a Kunhegyesi járás kiemelt és elkülönített kezelése történjen meg**. Ez indokolja a TOP Pluszból megyére dedikált források mintegy 10%-10%-ának a térségre történő allokációját.

A **megyeszékhely és településeggyüttese hasonlóan kiemelt és elkülönített kezelése** is rögzítésre került, amelyet a Megyei Közgyűlés 3/2020. (V.13.) számú rendeletével elfogadott „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv” című tervdokumentum megyén belül együtt tervezhető térségekre vonatkozó szakasza már megalapozott.

Szolnok Megyei Jogú Város a rendszerváltás előtt kiterjedt regionális szerepkörrel is rendelkezett, valamint a város erőteljes gazdasága nagyléptékű munkaerő-vonzáskörzetet hozott létre. A XX. század végén ezen szerepkörök jelentősen mértékben lecsökkentek, azonban a város kiterjedt települési vonzáskörzete és az azon belüli szoros együttműködés fennmaradt. A lejátszódott népességmozgás, a jelentős mértékűvé váló infrastrukturális összekapcsolódás (ivóvízellátás, szennyvízkezelés, hulladékgazdálkodás) és a jövőbeni fejlesztési elképzelések indokoltá és szükségessé teszik a város és vonzáskörzete együttes kezelését.

A megye térszerkezete másik két sajátos elemének (Felső-Jászság ipari agglomeráció, „nagykunsági városvonal”) települései között nem ilyen nagy volumenű és sokrétű a településközi együttműködés, viszont teljes körűen megfelelnek a Fejlesztési célterület forrásfelhasználási módnak.

A megyében rendelkezésre álló forrásoknak – az egyeztetések alapján – mintegy 25%-át indokolt Szolnok Megyei Jogú Város és a 13 település alkotta térség fejlesztésére fordítani.

Ezeket figyelembe véve a megyei területfejlesztési program stratégiai részében megtörtént a térkategóriák kialakítása következők szerint.

Figyelembe véve:

- azt a tényt, hogy a megye **9 járása lényegében azonos a történelmi és mai várostérségekkel**,
- a területfejlesztési koncepcióban megfogalmazott **térszerkezeti jövőképet**,
- a megye **9 járásának** elmúlt időszakban történt társadalmi, gazdasági fejlődését és a lehetséges fejlődési pályáját,
- a megye **négy gazdaságilag együttkezelendő térségét** (Jászság, Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű térsége, Nagykunság – Tisza-tavi térség, Mezőtúr térsége – Tiszazug),
- a megye **sajátos térszerkezeti elemeit** (Felső-Jászság ipari agglomeráció, Szolnoki településeggyüttes, „nagykunsági városvonal”),

- a megye **városhálózatának szerkezetét és munkamegosztását**,
- a legelmaradottabb, komplex programmal fejlesztendő **Jászapáti járás** és **Kunhegyesi járás** kiemelt és elkülönült kezelését,
- **Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese** pozíciójának várható erősödését és kiemelt elkülönült kezelését,
- **Tiszasüly, Újszász, Szajol, Martfű, Fegyvernek és Túrkeve** többirányú kapcsolódásuk miatti külön értékelését,

a koncepcionális célok lehetséges megvalósulása az elemzések nyomán alábbi **térkategóriákon (TK)** keresztül történhet:

- **TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese** (Szolnok Megyei Jogú Város + Szolnok településeggyüttese 13 települése),
- **TK2 Jászberény térsége** (Felső-Jászság/Jászberényi járás 9 települése + Újszász),
- **TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége** (Törökszentmiklósi járás 6 települése + Szajol, Mezőtúri járás 4 települése, Kunszentmártoni járás 11 települése + Martfű),
- **TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége** (Karcagi járás 5 települése + Fegyvernek + Túrkeve, Tiszafüredi járás 7 települése),
- **TK5 Kunhegyes térsége** (Kunhegyesi járás 7 települése),
- **TK6 Jászapáti térsége** (Alsó-Jászság/Jászapáti járás 9 települése + Tiszasüly).

A megyei területfejlesztési program társadalmi egyeztetése a térkategóriákat érintően eltérő vélemény nem fogalmazódott meg.

A hazai területi operatív program megyére dedikált keretének várhatóan 4 forrásfelhasználási módja lesz:

- Fenntartható városfejlesztés,
- Fejlesztési célterület,
- Fejlesztési cél,
- Kiemelt Kedvezményezett fejlesztései.

2021-2027
Jász-Nagykun-Szolnok megyei térkategóriákhoz (TK) tartozó települések
(6 TK)

A megyei térkategóriák esetében a forrásfelhasználási módokat az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	Fenntartható városfejlesztés	Fejlesztési célterület	Fejlesztési cél	Kiemelt Kedvezményezett fejlesztései
TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese	X			X
TK2 Jászberény térsége		X		X
TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége		X		X
TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége		X		X
TK5 Kunhegyes térsége		X		X
TK6 Jászapáti térsége		X		X

A **Fenntartható városfejlesztés** forrásfelhasználási módhoz tartozó településekre egy, a megyei ITP-hez igazodó közös stratégiai program készül, amely tartalmazza a települések által megvalósítani kívánt projekteket. A megyei ITP tételesen csak ezen forrásfelhasználási mód nagyságát határozza meg. A TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese térkategóriára készülő stratégiai programban szereplő projektek pályáztatása és döntési folyamata viszonylag egyszerűbb módon történik.

A Megyei Önkormányzat és Szolnok Megyei Jogú Város döntéshozói és szakapparátusa több tisztségviselői és szakmai egyeztetést folytatott le a jövőbeni elképzelések összehangolása érdekében. A térség kidolgozandó stratégiájának megalapozásaként a Megyei Önkormányzat által 2021. februárban lefolytatott projektfrissítés, projektgyűjtés eredménye átadásra került Szolnok Megyei Jogú Városnak. A stratégia kialakítása a Megyei Önkormányzattal való szoros együttműködésben történhet meg. A kidolgozott stratégiát a Megyei Közgyűlés is meg fogja tárgyalni.

Az adott **Fejlesztési célterület** forrásfelhasználási módhoz tartozó településkörre egy indikatív forráskeret kerül meghatározásra a megyei ITP-ben, itt a megvalósítani kívánt projektek a standard pályáztatási rendszer keretében kaphatnak támogatást.

Az ITP megvalósításában két **kiemelt Kedvezményezett** – Megyei Önkormányzat, Magyar Közút Zrt. – is közreműködik. A Magyar Közút Zrt. jelenleg is dolgozik a TOP Plusz és az egyéb hazai források felhasználásán. A megvalósítandó projektek folyamatos egyeztetés alatt vannak.

Szükséges fenntartani annak a lehetőségét, hogy a Megyei Önkormányzat által megvalósított fejlesztések köre indokolt esetben kiterjedhessen építési és felújítási projektekre is. Erre elsősorban a két komplex programmal támogatandó Jászapáti járás és Kunhegyesi járás esetében a gazdaságfejlesztés terén kerülhet sor. Ezt a 2014-2020-as ciklusban megvalósítás alatt lévő kettő Megyei Önkormányzati saját projekt (karcagi ipari park, tiszafüredi turisztikai centrum) tapasztalatai is megalapoznak.

Ez lényegében a Megyei Önkormányzat, mint Területi Szereplő direkt beavatkozását jelenti a területi kohézió tényleges megvalósulása érdekében. Az a cél, hogy a helyi elképzelésekben a települések által meg nem jelenített, de szükséges és kiemelt fontosságú gazdaságfejlesztést célzó beruházások ténylegesen létrejöhessenek, biztosítva a továbblépés lehetőségét.

A Megyei Önkormányzat a fejlesztési időszak elején nem allokál forrást a fenti típusú kiemelt fejlesztésekre, de visszahulló forrás esetén a későbbiekben az Irányító Hatósággal közösen megvizsgálja, hogy erre lesz-e lehetőség.

A megye teljes területének hézagmentes lefedése megtörtént a **Fenntartható városfejlesztés** és a **Fejlesztési célterület** felhasználási módok által, ezért a **Fejlesztési cél** forrásfelhasználási mód a megyében nem kerül használatra.

Az egyes forrásfelhasználási módokhoz tartozó tércategóriák az alábbi településekből állnak:

Fenntartható városfejlesztés:

- **TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese:** Szolnok Megyei Jogú Város *(teljes középfokú központ)*, Besenyszög *(Szolnoki településeggyüttes városi jogállású települése)*, Csataszög, Hunyadfalva, Kőtelek, Nagykörű, Rákócziújfalu *(Szolnoki településeggyüttes városi jogállású települése)*, Rákócziújfalu, Szászberék, Tiszajenő, Tiszavárkony, Tószeg, Vezseny, Zagyvarékas (14).

Fejlesztési célterület:

- **TK2 Jászberény térsége:** Jászágó, Jászárokszállás *(kiemelkedő termelési centrum)*, Jászberény *(teljes középfokú központ)*, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru *(kiemelkedő termelési centrum)*, Jászfényszaru, Jászfényszaru, Pusztamonostor, Újszász *(Szolnoki településeggyütteshez részben kötődő városi jogállású település)* (10).
- **TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége:** Kengyel, Kuncsorba, Örményes, Tiszapüspöki, Tiszatenyő, Törökszentmiklós *(egyéb járási székhely)*, Szajol, Kétpó, Mesterszállás, Mezőhék, Mezőtúr *(teljes középfokú központ)*, Cibakháza, Csépa, Cserkeszlő, Kunszentmárton *(egyéb járási székhely)*, Nagyrév, Öcsöd, Szelevény, Tiszaföldvár *(kisváros)*, Tiszainoka, Tiszakürt, Tisasas, Martfű *(kiemelkedő termelési centrum)* (23).

- **TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége:** Berekfürdő, Karcag *(teljes középfokú központ)*, Kenderes *(városi jogállású, de funkcióval csak részlegesen rendelkező település)*, Kisújszállás *(kisváros)*, Kunmadaras, Fegyvernek *(városi jogállású, de funkcióval csak részlegesen rendelkező település)*, Túrkeve *(kisváros)*, Nagyiván, Tiszaderzs, Tiszafüred *(egyéb járási székhely)*, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős (14).

Komplex programmal támogatandó járásokhoz kötődő fejlesztési célterület:

- **TK5 Kunhegyes térsége:** Abádszalók *(városi jogállású, de funkcióval csak részlegesen rendelkező település)*, Kunhegyes *(egyéb járási székhely)*, Tiszabő, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora (7).
- **TK6 Jászapáti térsége:** Alattyán, Jánoshida, Jászsószentgyörgy, Jászapáti *(egyéb járási székhely)*, Jászdózsa, Jászivány, Jászakisér *(kiemelkedő termelési centrum)*, Jászladány, Jászszentandrás, Tiszasüly (10).

A Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módhoz tartozó **TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttes** elnevezésű térség 14 településből (3 város, 11 község) áll:

- városok: Szolnok Megyei Jogú Város és 2 városi funkcióval csak részlegesen rendelkező település, Rákóczi falva és Besenyszög,
- községek:
 - = 4 aprófalva: Csataszög, Hunyadfalva, Szászberek és Vezseny,
 - = további 2.000 főnél kisebb népességű község: Kőtelek, Nagykörű, Rákócziújfalva, Tiszajenő és Tiszavárkony,
 - = 2.000 főnél népesebb község: Tószeg és Zagyvarékas.

Itt él a megye népességének mintegy 25%-a. A térség a megye gazdasági ipari új értékének előállításából mintegy 20%-ot képvisel. A térség valamennyi településén kiépült a teljes közmű rendszer. Szolnok Megyei Jogú Város közigazgatási szervei magas szintű közellátását biztosítanak az itt élők számára. A megyeszékhelyről való kitelepülés az ezredforduló körül számottevő volt, ezért a környező települések döntően lakófunkcióval rendelkeznek. Szolnok mellett Tószegen alakult ki jelentősebb termelő kapacitás. A Tisza jobb partján, mintegy 70 km hosszan végig húzódó településeggyüttes fizikailag 2 részből áll: Szolnok és szűkebb agglomerációja, valamint Besenyszög mikrotérsége.

A megyére dedikált 2021-2027-es TOP Plusz keret felhasználási javaslata a 2014-2020-as fejlesztési ciklus tapasztalatai, a lefolytatott projektgyűjtések és települési egyeztetések alapján alakult ki.

A megyei keret **elvi megosztása** a következő (milliárd forintban):

Térkategóriák között a forrásfelhasználási módok szerint:

Fenntartható városfejlesztés (26,390%) (23,422 milliárd Ft) forrásfelhasználási mód:

- **TK1** Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttes (14 település): **26,390%** (23,422 milliárd Ft)

Fejlesztési célterület (52,596%) (46,680 milliárd Ft) forrásfelhasználási mód:

- **TK2** Jászberény térsége (10 település): **10,519%** (9,336 milliárd Ft)
- **TK3** Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége (23 település): **17,568%** (15,592 milliárd Ft)
- **TK4** Karcag térsége – Tiszafüred térsége (14 település): **10,519%** (9,336 milliárd Ft)
- **TK5** Kunhegyes térsége (7 település): **6,995%** (6,208 milliárd Ft)
- **TK6** Jászapáti térsége (10 település): **6,995%** (6,208 milliárd Ft)

Kiemelt Kedvezményezettek (21,014%) (18,650 milliárd Ft) forrásfelhasználási mód:

- Magyar Közút Zrt. projektjei: **15,380%** (13,650 milliárd Ft)
- Megyei Önkormányzat projektje: **5,634%** (5,000 milliárd Ft)

Így a **Fenntartható városfejlesztés** forrásfelhasználási módra a megyére dedikált források **26,390%-a** fordítódik, a **Fejlesztési célterületekre** és a Kiemelt kedvezményezettek forrásfelhasználási módokra pedig összesen **73,610%** jut, utóbbiból 19,578% kerül felhasználásra a két komplex programmal kezelendő Jászapáti járásban és Kunhegyesi járásban.

A **Fejlesztési célterület** forrásfelhasználási módban allokált forrás

- 20% - 20%-a fordítódik a Jászberény térsége, illetve Karcag térsége – Tiszafüred térsége tércategóriákra,
- 33,402%-a jut a Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége tércategóriára, illetve
- 13,299% - 13,299%-a pedig a komplex programmal támogatandó járásokat lefedő Kunhegyes térsége és Jászapáti térsége tércategóriákra.

A **Kiemelt Kedvezményezettek** forrásfelhasználási mód fedezi a megyei foglalkoztatási paktum költségeit, valamint egyes 4 és 5 számjegyű utak felújítását.

Megyei forrásallokációs tábla –a mellékelt Excel – szerint:

Prioritás	Prioritás keretszáma (MnFt)	Intézkedés (VMOP 2.0 alapján)	Intézkedés forráskerete (MnFt)	Intézkedés aránya prioritáson belül (%)	Felhívás	Felhívás/Étmenetilet forráskerete (MnFt)	Felhívás/Étmenetilet aránya intézkedésen belül (%)	Forrásfelhasználási mód I. (TK3 Szolnok Megyei Jogi Város és településegységei) (Fenntartható városfejlesztési) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód II. (TK2 Jászberény térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód III. (TK3 Törökszentmiklósi térsége - Mezőtúr térsége - Kunszentmárton térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód IV. (TK4 Karcag térsége - Tiszaújlend térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód V. (TK5 Kunhegyes térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód VI. (TK6 Jászapati térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód VII. (Kiemelt Kedvezményezett: Magyar Kácsi Zrt., Megyei Önkormányzat paktum) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	58,173	1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	28,350	48,7%	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	7,599	26,8%		1,520	2,538	1,520	1,011	1,011		7,599
					1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	13,650	48,1%		1,420	2,272	1,420	0,943	0,943		13,650
					1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	7,100	25,0%		2,940	4,350	2,940	1,955	1,955		7,100
					Összesen	28,350		0,000	2,940	4,350	2,940	1,955	1,955		28,350
		1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	17,888	30,7%	Forrásfelhasználási mód I. (TK3 Szolnok Megyei Jogi Város és településegységei) (Fenntartható városfejlesztési) keretszáma (MnFt)			Forrásfelhasználási mód II. (TK2 Jászberény térsége) keretszáma (MnFt)		Forrásfelhasználási mód III. (TK3 Törökszentmiklósi térsége - Mezőtúr térsége - Kunszentmárton térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód IV. (TK4 Karcag térsége - Tiszaújlend térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód V. (TK5 Kunhegyes térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód VI. (TK6 Jászapati térsége) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási mód VII. (Kiemelt Kedvezményezett: Magyar Kácsi Zrt., Megyei Önkormányzat paktum) keretszáma (MnFt)	Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
					1.2.1 Élhető települések	11,000	61,3%		2,200	3,674	2,200	1,463	1,463		11,000
					Ébél: Zöld infrastruktúra fejlesztése	5,001			1,000	1,670	1,000	0,665	0,665		5,001
					Csupaszfalvak	4,001			800	1,336	800	0,532	0,532		4,001
					Környezet	1,999			0,400	0,668	0,400	0,266	0,266		1,999
					1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0,888	5,0%		0,178	0,296	0,178	0,118	0,118		0,888
					1.2.3 Befektetési utak fejlesztése	6,000	33,3%		1,200	2,004	1,200	0,798	0,798		6,000
					Összesen:	17,888			3,578	5,975	3,578	2,379	2,379	0,000	17,888
		1.3 Fenntartható városfejlesztés	11,936	20,5%	1.3 Fenntartható városfejlesztés (1.3.1 és 1.3.2 konstrukciók összesen)	11,936	20,5%	11,936							Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
															11,936
2. PRIORITÁS: KLIMABARÁT MEGYE	7,880	2.1 Klimabarát megye	7,880	100,0%	2.1.1 Önkormányzat épület energetikai korszerűsítése, energahatékonyak	5,218	66,2%	Forrásfelhasználási mód I. (TK3 Szolnok Megyei Jogi Város és településegységei) (Fenntartható városfejlesztési) keretszáma (MnFt)	1,044	1,743	1,044	0,694	0,694		5,218
					2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)	2,663	33,8%	Forrásfelhasználási mód I. (TK3 Szolnok Megyei Jogi Város és településegységei) (Fenntartható városfejlesztési) keretszáma (MnFt)							Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
					Összesen	7,880		2,663	1,044	1,743	1,044	0,694	0,694	0,000	7,880
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	22,699	3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemek)	9,438	41,6%	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	5,000	53,0%	Forrásfelhasználási mód I. (TK3 Szolnok Megyei Jogi Város és településegységei) (Fenntartható városfejlesztési) keretszáma (MnFt)	0,888	1,482	0,888	0,590	0,590	5,000	Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
					3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	0,888	9,4%		0,178	0,296	0,178	0,118	0,118		5,000
					3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3,550	37,6%		0,710	1,186	0,710	0,472	0,472		3,550
					Összesen	9,438		0,000	0,888	1,482	0,888	0,590	0,590	5,000	9,438
		3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemek)	5,601	24,7%	3.2.1 Fenntartható városfejlesztés	5,601	24,7%	5,601							Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
															5,601
		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	7,660	97,2%	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2,219	29,0%	Forrásfelhasználási mód I. (TK3 Szolnok Megyei Jogi Város és településegységei) (Fenntartható városfejlesztési) keretszáma (MnFt)	0,444	0,741	0,444	0,295	0,295	0,000	Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
					Bölcsődei fejlesztés	0,444			0,089	0,148	0,089	0,059	0,059		2,219
					Óvodai fejlesztés	0,666			0,133	0,223	0,089	0,089	0,089		0,444
					Kisgyermek	1,105			0,222	0,371	0,222	0,148	0,148		0,666
					3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2,219	29,0%	0,000	0,444	0,741	0,444	0,295	0,295	0,000	2,219
					Egészségügyi alap- és szakrendelés	1,331			0,266	0,445	0,266	0,177	0,177		1,331
					Szociális ellátásfejlesztés	0,888			0,178	0,296	0,178	0,118	0,118		0,888
					3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, kórház, egészségügyi alap- és szakrendelés, szociális ellátásfejlesztés)	3,222	42,1%	3,222							Forrásfelhasználási módok keretszáma összesen (MnFt)
					Összesen:	7,660		3,222	0,888	1,482	0,888	0,590	0,590	0,000	7,660

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027” fejlesztési intézkedései és a Megyei Integrált Területi Program (ITP) tématerületeinek illeszkedését az alábbi táblázat mutatja be:

Prioritás	TF Program - Fejlesztési intézkedések	ITP tématerületek
P1 Növekvő verseny- képesség	P1.1 Az elérhetőség javítása, kiemelten az M4 továbbbépítése	1.1.2
	P1.2 Magasabb hozzáadott érték előállítás	1.1.1; 1.1.3; 2.1.1; 3.1.1
	P1.3 Növekedési zóna szervezése	3.1.3
	P1.4 A megyeszékhely és a tiszántúli térségek gazdasági súlyának emelése	1.1.1; 3.1.1
P2 Népesség- megtartás – Társadalmi felzárkózás	P2.1 Foglalkoztatás differenciált bővítése	1.1.1; 1.1.3; 3.3.1; 3.3.2; 3.1.1
	P2.2. A népesség egészségi állapotának és képzettségének javítása	3.3.2; 3.1.3
	P2.3 Felsőfokú oktatás fejlesztése	
P3 Kedvező állapotú környezet	P3.1 Tájkonform mezőgazdaság és turizmusfejlesztés	1.1.3
	P3.2 Megújuló energiák alkalmazása	1.2.1; 2.1.1
	P3.3 Klímavédelmi intézkedések	2.1.1
P4 Vonzó – élhető települések		1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 2.1.1; 3.1.2; 3.1.3
	P4.1 Átfogó településfejlesztés a helyi közösségek bevonásával	
P5 Kiegyenlítettebb térszerkezet	P5.1 Településközi munkamegosztás elmélyítése	1.2.1
	P5.2 Tisza-tavi turisztikai térség kiemelt kezelése	1.1.3
	P5.3 Térségi felzárkóztatás – kiemelten a komplex programmal fejlesztendő járárok problémáinak kezelése	1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 3.3.1; 3.3.2; 2.1.1; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3

Megjegyzés:

Az 1.3 Fenntartható városfejlesztés; a 2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika); a 3.2.1 Fenntartható városfejlesztés (ESZA), valamint a 3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (ERFA) tématerületek nem besorolhatók, mivel a megyére dedikált forrásból elhatárolásra került a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási mód, amelynek felhasználására önálló stratégiai program készül a közeljövőben.

A fenti illeszkedést értékelő táblázatból jól kitűnik, hogy a TOP Plusz forrásai a teljes tervezés igényével megfogalmazott megyei területfejlesztési programból döntően az önkormányzati kötődésű fejlesztési intézkedések megvalósulását szolgálják. Emellett a TOP Plusz tématerületeinek fontos szerepük van a kisebb turisztikai projekt és az üzleti infrastruktúra fejlesztési elgondolások megvalósításában. Egyértelműen tükröződik, hogy egy-egy kiemelt térség (Isd. Jászapáti járás, Kunhegyesi járás) átfogó fejlesztését minden tématerület elősegíti.

A megye 9 járásának fejlesztési irányai (a hatályos megyei területfejlesztési koncepció alapján):

Dinamikus:

Jászberényi járás:

- A térség gazdasági dinamizmusának fenntartása
- Növekedési zóna szervezése a Dél-hevesi térséggel együttműködve és regionális innovációs központ alapítása
- A települések városias jellegének és lakófunkcióinak erősítése
- A Jászberényi Campus fejlesztése, a térség gazdaságának igényeihez igazodó képzési struktúra kialakítása
- A Zagyva folyó komplex vízgazdálkodási fejlesztése
- Szolnok-Hatvan tengely erősítése közlekedésfejlesztéssel és a településközi együttműködés fokozásával

Szolnoki járás:

- Szolnok Megyei Jogú Város ipari hagyományaira és kedvező közlekedésföldrajzi fekvésére alapozó gazdaságfejlesztés
- Iparfejlesztési elképzelések összehangolása
- A szolnoki településeggyüttes és a megyeszékhely kapcsolatainak átfogó erősítése (közlekedésfejlesztés, közlekedésszervezés)
- Elővárosi tömegközlekedés kialakítása és lakófunkciók erősítése
- Szolnok, Csáklya úti Tisza-híd és a kapcsolódó települési elkerülő szakaszok megépítése
- A Szolnoki járás északi felén elhelyezkedő Besenyszög mikrotérség összehangolt fejlesztése, beleértve a Besenyszög – Hunyadfalva új összekötőút megépítését

Dinamizálódó:

Karcagi járás:

- Karcag város megyén belüli „harmadik pólus” szerepének erősítése
- A kunmadarasi repülőtér végleges hasznosítása
- A járás településein – a felhagyott ipari területeket is igénybe vevő – munkahelyteremtési fókuszú iparfejlesztés
- A térség agrárgazdaságának megújítása
- Élelmiszeripar összehangolt fejlesztése
- A járás turisztikai kínálatának fejlesztése (termálturizmus, Horthy örökség)
- A Nagykunsági öntözőrendszer komplex fejlesztése
- Termálfürdők – reumatológiai kezelések – fejlesztése
- A térség elérhetőségének fejlesztése

Kunszentmártoni járás:

- Az M44-hez kapcsolódóan a térségi logisztikai szerepének erősítése
- Cserkeszőlő önálló turisztikai célterületté fejlesztése
- A térség iparának foglalkoztatási fókuszú fejlesztése
- A kistelepülések hiányzó infrastrukturális elemeinek kiépítésével a lakófunkcióik kiterjesztése
- A településközi munkamegosztás erősítése Tiszakécske – Csongrád – Szentes – Szarvas városokkal
- A térség elérhetőségének fejlesztése

Mezőtúr járás:

- Mezőtúr térségi szerepének erősítése (beleértve a felsőfokú képzés újraindítása lehetőségének vizsgálatát, a művésztelep fejlesztését és a kórház működésének stabilizálását)
- Mezőtúr-Szarvas Hármas-Körös-híd megépítése
- Túrkeve városias jellegének erősítése
- A járás aprófalvai lakófunkcióinak fejlesztése

Tiszafüredi járás:

- A Tisza-tavi turisztikai szezon meghosszabbítását szolgáló fejlesztések, 12 hónapos turisztikai kínálat kialakítása
- Szálláshelykínálat minőségi és mennyiségi fejlesztése
- Az együttműködés erősítése a Hortobággal és Eger térségével
- A járási székhely az üzleti infrastruktúra fejlesztése
- A térségben a helyi gazdaság fejlesztése
- Hiányzó közművek kiépítése és összehangolt településkép fejlesztés
- A járás külső és belső elérhetőségének javítása
- Tisza-tavi kerékpárúthálózat összekapcsolása más térségi kerékpárúthálózatokkal

Törökszentmiklósi járás:

- Törökszentmiklós váljon a hazai mezőgazdasági gépgyártás egyik központjává
- A térség ipari szerepének erősítése a Szolnoki településeggyüttessel való együttműködés fokozásán keresztül
- A járási székhely közigazgatási szerepének és intézményrendszerének erősítése
- Összehangolt közmű- és településfejlesztés
- A térség külső és belső elérhetőségének átfogó fejlesztése

Felzárkóztatandó:**Jászapáti járás:**

- A komplex programmal támogatandó elmaradott járás átfogó fejlesztési programjának kidolgozása
- A térség iparának foglalkoztatási fókuszú fejlesztése
- A Jászsági-főcsatorna megépítése
- A járás turisztikai kapacitásának bővítése a termálturizmus nagyvolumenű fejlesztésével és a Zagyva-menti ökoturisztika továbbépítésével
- Összehangolt közmű- és településkép fejlesztés
- Szegregációk és telepek felszámolása
- Térségspecifikus humán erőforrás fejlesztés (életmód, életvitel, képzés, szakképzés)
- A térség külső és belső elérhetőségének fejlesztése

Kunhegyes járás:

- A komplex programmal támogatandó elmaradott járás átfogó fejlesztési programjának kidolgozása
- Foglalkoztatási fókuszú gazdaságfejlesztés a felhagyott iparterületek hasznosításával
- Abádszalók turisztikai szerepének újrapozicionálása
- Összehangolt közmű- és településkép fejlesztés
- Szegregációk és telepek felszámolása
- Térségspecifikus humán erőforrás fejlesztés (életmód, életvitel, képzés, szakképzés)
- Gyermek- és köznevelési intézmények összehangolt fejlesztése
- A térség elérhetőségének fejlesztése

5. PROJEKTKIVÁLASZTÁS AZ ITP 2021-2027 ALAPJÁN – TELEPÜLÉS DIFFERENCIÁLÁS

A **megye településeinek átfogó és funkcionális tipizálása** erősen orientálhatja a támogatási kérelmeket és elősegíti azok értékelést.

A megye tervezhető – a regionális operatív programból dedikált – uniós forrásai felhasználását szabályozó **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2021-2027 (ITP)** koncepcionális tervezetének kialakítása során a Pénzügyminisztérium Irányító Hatósága (IH) útmutatása alapján megfogalmazódott a megye településeinek egyfajta specializációja. Ezt a források koncentrációja, a versengés elkerülése és a döntések megalapozottsága objektívabbá tétele indokolja.

A megyében a tipizálásnál 7 jelzőszám került figyelembevételre:

1. a település elmúlt 5 évben történő népességszámának alakulása,
2. a legfrissebb munkanélküliség ráta, hozzámérve az országos átlaghoz,
3. adóerőképeség viszonyítása a megyei átlaghoz,
4. az alapellátottságból az alapfokú oktatás elemeinek megléte/nem léte,
5. teljes körű közművesítettség megléte/nem léte (itt a szennyvíztisztítás kezelés hiánya volt értelmezhető),
6. település nagysága (2.000 fő alatti, illetve 2.000 fő feletti), igazodva a közigazgatási gyakorlathoz és a szennyvízkezelés kötelező feladatához,
7. középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya a megyei átlaghoz viszonyítva (2011. évi népszámlálás adata).

Vizsgálat menete:

- A jelzőszámok pontozása: „1” (pozitív) és „0” (negatív).
- Az adott számok településenkénti összevonása történt meg.
- A kapott pontszámból számtani átlag számítása történt meg.
- A számított átlag szerinti csökkenő sorrend került kialakításra.
- Azonos pontszámot kapott települések térképi ábrázolása.
- Összefüggő halmazokból nagyobb csoportok képezése.

A kapott eredmények szerint az alábbi településcsoportok alakíthatók ki:

1. **Feltörekvő települések** – 7, 6, 5, 4 pontot elérők (Jászberény, Jászárokszállás, Jászfényszaru, Jászszentandrás, Berekfürdő, Cserkeszőlő, Kunszentmárton, Martfű, Rákóczi falva, Szajol, Szolnok Megyei Jogú Város, Tószeg, Jászboldogháza, Kisújszállás, Mezőtúr, Tiszafüred, Törökszentmiklós, Túrkeve, Zagyvarékas – 19)
2. **„Átmeneti zóna” települések** – 3 pontot elérők (Abádszalók, Alattyán, Besenyszög, Cibakháza, Fegyvernek, Jánoshida, Jászsószentgyörgy, Jászapáti, Jászdózsa, Jászfákóhalma, Jászkisér, Jászládány, Jásztelek, Karcag, Kenderes, Kengyel, Kunhegyes, Kunmadaras, Mezőhek, Öcsöd, Pusztamonostor, Tiszaföldvár, Tiszaroff, Tiszavárkony, Újszász – 25)
3. **Fejlesztendő települések** – 2, 1, 0 pontot elérők (Csépa, Hunyadfalva, Jászfelsőszentgyörgy, Kétpó, Kőtelek, Mesterszállás, Nagykörű, Örményes, Rákócziújfalú, Szászberek, Szelevény, Tiszabő, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszagyenda, Tiszajenő, Tiszapüspöki, Tisasas, Tisasüly, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tiszatenyő, Csataszög, Jászágó, Jászivány, Kuncsorba, Nagyiván, Nagyrév, Tiszaigar, Tizakürt, Tiszaörs, Tomajmonostora, Vezeny, Tiszainoka – 34)

A település tipizálás eredménye jól visszatükrözi a megye térszerkezeti sajátosságait. Kirajzolódik a Tisza-mentén a hátrányos települések sorozata, felismerhető a Hatvan-Szolnok-Szentes tengely, az M4-es potenciális tengely, illetve a M3-as fejlődési tengelyhez kapcsolódó jársági és Tisza-tó környéki települések köre.

A vizsgálat alapján kialakult település tipizálás az egyes támogatási kérelmek Megyei Önkormányzat – Területi Szereplő – által történő értékelésénél kerül felhasználásra. A hátrányosabb helyzetű települések természetesen előnyt fognak élvezni. A település tipizálás alapján adható maximális pontszám nem lehet több az összpontszám 30%-ánál.

A vizsgálat eredményét és háttérszámait a következő táblázat és térkép mutatja be.

78 település városok vastagított betűvel	Település népesség- változása 2015.01.01. 2020.01.01. között, KSH Csökkenő: 0 Növekvő, vagy változatlan: 1	Munkanél- küliségi ráta 2020.10.20. www. munka.hu 4,74% országos átlag feletti: 0 országos átlag alatti: 1	Adóerő- képesség 2020. I. félév, Magyar Államkincstár Megyei átlag alatti: 0 Megyei átlag feletti: 1	Teljes körű alap- ellátottság Ahol nincs helyben óvoda és/vagy általános iskola: 0 Többi: 1	Teljes körű közmu- vesítettség Ahol hiányzik valami: 0 Teljes körűen közmu- vesített: 1	Település- méret 2.000 fő feletti: 1 2.000 fő alatti: 0	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettsé- gűek aránya, KSH 2011 népszámlálás 56,46 % megyei átlag alatti: 0 Megyei átlag feletti: 1	Összesen	Átlag
Jászberény	1	1	1	1	1	1	1	7	1,000
Jászárokszállás	0	1	1	1	1	1	1	6	0,857
Jászfényszaru	1	1	1	1	1	1	0	6	0,857
Jászszentandrás	1	1	0	1	1	1	1	6	0,857
Berekfürdő	1	1	0	1	1	0	1	5	0,714
Cserkeszőlő	1	0	0	1	1	1	1	5	0,714
Kunszentmárton	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Martfű	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Rákóczi falva	1	0	0	1	1	1	1	5	0,714
Szajol	1	0	0	1	1	1	1	5	0,714
Szolnok MJV	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Tószeg	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Jászboldogháza	1	1	0	1	0	0	1	4	0,571
Kisújszállás	0	0	0	1	1	1	1	4	0,571
Mezőtúr	0	0	0	1	1	1	1	4	0,571
Tiszafüred	0	0	0	1	1	1	1	4	0,571
Törökszentmiklós	0	0	0	1	1	1	1	4	0,571
Túrkeve	0	0	1	1	1	1	0	4	0,571
Zagyvarékas	1	0	0	1	1	1	0	4	0,571
Abádszalók	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Alattyán	1	0	0	1	1	0	0	3	0,429
Besenyszög	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Cibakháza	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Fegyvernek	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jánoshida	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jászsószentgyörgy	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jászapáti	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jászdózsza	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jászkóhalma	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jáskisér	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jászládány	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Jásztelek	0	0	1	1	1	0	0	3	0,429
Karcag	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429
Kenderes	0	0	0	1	1	1	0	3	0,429

[illegible]

Jász-Nagykun-Szolnok megye településhálózatának tipizálása

6. A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER SZÜKSÉGESSÉGE ÉS KAPCSOLATA AZ ITP 2021-2027 DOKUMENTUMMAL

A területi kiválasztási kritérium rendszer (TKKR) alapját képezi a TOP Pluszból megyére dedikált forráskeretre benyújtott támogatási kérelmek elbírálásának, így az egész pályázati rendszer működésének. A TKKR kialakítása a Megyei Önkormányzat feladata, egyfajta értékválasztást tükröz, amelyeket elősorban iránymutatónak tart a források felhasználásának koordinálásában.

Az **Irányító Hatóság** elsősorban az alábbi kritériumok mentén vizsgálja a támogatási kérelmeket:

	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	A kiválasztási kritérium a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz való szoros illeszkedést és kapcsolódást vizsgálja.
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	A kiválasztási kritérium legfőbb funkciója a beavatkozás indokoltságának vizsgálata. Ehhez a szakmai alátámasztás, indoklás és/vagy kellő kidolgozottságú helyzetelemzés, igényfelmérés értékelése szükséges. A legtöbb felhívás esetében lehetőség van a részletes projektterv támogatási döntés utáni kidolgozására, azonban a benyújtott információknak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az indokoltság, szükségesség vizsgálható legyen. Vizsgálatra és ellenőrzésre kerül a projekt indikátorokhoz és egyéb szakmai mutatókhoz való hozzájárulása. A megalapozottság keretében vizsgálhatóak a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak való megfelelések.
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	A fenntarthatóság kiválasztási kritériumának célja, hogy a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit vizsgálja, kitérve különösen a műszaki, szakmai, társadalmi és pénzügyi dimenziókra is. A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalások, nyilatkozatok. Ennek keretében a kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát is vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.
4.	Költségvetés	A kiválasztási kritérium egyrészt vizsgálja a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfelelést (amennyiben releváns), valamint az általános és szakmai belső arányok betartását. Továbbá ezen fő szempont alatt kerül vizsgálatra, hogy az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), ill. az egyszerűsített költségvetési szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek.

Az Irányító Hatóság által megadott TKKR sablon Jász-Nagykun-Szolnok megyében részben hasznosítható, azonban a megyei fejlesztési célok megvalósulásának elősegítése érdekében annak kiegészítése volt szükséges.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer 2021-2027

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kritérium tartalma a megye területfejlesztési program prioritásrendszeréhez való illeszkedés vizsgálata.
2.	"JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030" című dokumentumban szereplő horizontális célokhoz való igazodás	A kritérium keretében a megyei területfejlesztési koncepció horizontális céljainak – H1 Hálózatosodás, H2 Bővülő foglalkoztatottság, H3 Növekvő energiahatékonyság, H4 Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – érvényesülése kerül vizsgálatra – utalva a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 2021-2027 dokumentum 1. pontjában rögzített módszertan alapján.
3.	Komplex beruházások előnyben részesítése	A kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek a projekt által azonosított problémát többféle tevékenységgel, azok ötvözésével oldják meg.
4.	Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődséhez	A kritérium bevezetése az adott földrajzi területen belüli bármilyen egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni. Az értékeléshez kapcsolódó módszertant a tervezett projekt helyszínének a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 2021-2027 dokumentum 5. pontjában foglaltak szerinti differenciálás mutatja be.

JNSZ TKR kritériumok kapcsolódása az ITP-hez:

TOP Plusz											
TKR Kritérium megnevezése, Jász-Nagykun-Szolnok megye	1.1 Helyi gazdaságfejlesztés			1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások			2.1 Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások	
	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	1.2.1 Élhető települések	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	3.1.3 Egyéb (közösségfejlesztés, sport, stb)	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
"JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030" című dokumentumban szereplő horizontális célokhoz való igazodás	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Komplex beruházások előnyben részesítése	X			X	X			X	X		
Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődséhez	X		X	X					X	X	X

A **TOP Plusz** megyére dedikált kerete felhasználásának **döntés-előkészítési és döntési folyamata** a Területi Szereplő – Megyei Önkormányzat – oldaláról a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló **256/2021. (V.18.) Korm. rendeletben** szabályozottak szerint történik, a 2014-2020-as programozási időszakra már kialakított **alábbi eljárásrend** – Megyei Közgyűlés általi¹ – **felülvizsgálatát** követően:

- A Megyei Önkormányzati Hivatal látja el a projektgyűjtési és projektgenerálási feladatokat, valamint az Irányító Hatóságtól megkapott megyei állásfoglalásra alkalmas támogatási kérelmek szakmai értékelését, a Hivatalon belül elkülönült belső szervezeti egység (Térségfejlesztési és Külügyi Iroda) által külön szabályozások alapján, amelyek tételesen tartalmazzák az összeférhetetlenség szabályait is.
- A döntés-előkészítésben résztvevő köztisztviselők nem foglalkoznak a Megyei Önkormányzat saját projektjeihez szükséges szakmai és projektmenedzsmenti feladatok ellátásával, ezt az adott projekt megvalósításához felvett határozott, vagy határozatlan idejű jogviszonyban lévő munkatársak végzik a Megyei Önkormányzat, a Megyei Önkormányzati Hivatal, vagy a Megyei Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló cég alkalmazásában.
- A 2-körös döntéshozatalban a Megyei Önkormányzat álláspontját a Döntés-előkészítő Bizottságban (DEB) átruházott hatáskörben eljárva a Megyei Közgyűlés elnöke képviseli. Ebben munkáját az általa felkért személyekből álló Megyei Döntés-előkészítő Bizottság (MDEB) – mint elnöki tanácsadó testület – segíti. A MDEB Ügyrendje alapján határozatot hoz, a MDEB tagjai titoktartási nyilatkozatot tesznek.
- Az Irányító Hatóság végső visszamutatásra megküldi a támogatási döntésre alkalmas kérelmeket a Megyei Önkormányzatnak, amelynek Közgyűlése zárt ülésen, csomagban és egyszerű többséggel dönt azok támogathatóságáról. A Megyei Közgyűlés tagjait köti a képviselői esküjük, az éves vagyonnyilatkozattételi kötelezettségük és a titoktartási nyilatkozatuk. A végső kötelezettségvállalásról – a Megyei Közgyűlés határozatát követően és annak tartalmától függően – az Irányító Hatóság vezetője dönt, az uniós források felhasználásának koordinálását végző minisztérium illetékes vezetője ellenjegyzésével.

7. AZ ITP 2021-2027 MONITORINGJA ÉS INDIKÁTOR VÁLLALÁSAI

Az indikátorvállalás a **megyére dedikált források országos kerethez viszonyított aránya** szerint történik. Ennek feltétele az indikátorok mértékének országos és a megyei keret tématerületenkénti forrásallokációjának véglegesítése.

¹ A 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet szerinti új eljárásrend kialakításáról a Megyei Közgyűlés dönthet a veszélyhelyzet feloldását követően.

INDIKÁTOR VÁLLALÁSOK	
Megye neve:	Jász-Nagykun-Szolnok Megye
Megyei ITP neve:	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2021-27
Megye forráskerete (Mrd Ft):	88,75

TOP Plusz Prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	104,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű utak)	km	442,41	40,95
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	27,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	2,25
	RCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	17 597,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	13,93
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	55,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	21,30
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		
	Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)			
2. Klímabarát megye	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	1 510,65
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	16 564,16
	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)_"fenntartható városfejlesztés"	CO2t/év	14 330,27	770,87
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)_"fenntartható városfejlesztés"	m2	157 130,16	8 452,57
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a korábbi PO25) TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része	fő	54 686,00	3 068,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	5 033,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	60 420,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	102,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	437,00
	Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyeztetés alatt áll, később kerülnek megadásra további indikátorok.(RCR73 vagy RCO69 lesz.)			

